

У текстовпросторі аналізованого твору оприявлено також прислівники **nie** (5 разів), **niemals** (7 разів), що заперечують все речення більшою мірою, ніж **nicht**. *Telefonnummern konnte er sich schwer merken, aber ein Gesicht vergaß er nie.*

Заперечне слово **nein**, що характерне здебільшого для заперечної відповіді на стверджувальне чи заперечне запитання, вжито в тексті 11 разів.

Отже, заперечення в німецькій мові має розбіжності з його експлікацією в українській мові. Перспективу дослідження вбачаємо у вивченні особливостей функціонування цього лінгвального явища у художньому німецькомовному дискурсі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Adamzik K. Linguistische Perspektiven. – Berlin : Langenscheidt, 2000. 234 S.
2. Behagel Otto. Die deutsche Sprache. 11. Auflage. – Berlin / New York : Walter de Gruyter, 1954. 321
3. Funke Cornelia. Herr der Diebe. – Berlin: Cornelsen Verlag, 2008, 56 S.

Джиджора Р. Р.
група МСОАМ - 12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка
Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Серняк Оксана Михайлівна

ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У СВІТЛІ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ

На сьогоднішній день професійна підготовка викладача є однією з найважливіших складових успіху в навчальному процесі. Викладачі, які мають високу професійну компетентність та педагогічний досвід, здатні не лише передавати знання студентам, а й розвивати їх критичне мислення, аналітичні та творчі здібності. Підвищення рівня професійно-педагогічної підготовки викладачів є актуальною проблемою для дослідження в галузі освіти.

Означеній темі присвячені дослідження Бігич О. Б., Дубасенюк О.А., Гузій Н.В., Ніколаєва С.Ю. та ін. Проте, і надалі проблема професійної підготовки викладача постійно перебуває в центрі уваги вчених-методистів та вчителів-практиків.

Мета нашого дослідження полягає у теоретичному аналізі основних аспектів професійно-педагогічної підготовки викладача англійської мови, огляді методів та засобів підвищення ефективності його професіоналізму та компетентності, а також висвітленні методів діагностики професійно-педагогічної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови.

Однією з теоретичних основ формування професійної компетентності викладача іноземної мови є концепція компетентнісного підходу до навчання. В рамках означеного підходу сучасна педагогічна наука розглядає професійно-педагогічну компетентність викладача іноземної мови як складне поняття, що охоплює низку різних аспектів, які

мають взаємозв'язок між собою. Іншими словами, професійно-педагогічна компетентність викладача іноземної мови включає знання, уміння, навички та особистісні якості, які дозволяють йому ефективно проводити навчальний процес.

Згідно з цим підходом, навчальний процес повинен орієнтуватися на формування набуття знань, умінь і навичок, які необхідні для виконання певної професійної діяльності. У випадку викладача іноземної мови, компетенції можуть включати володіння мовою на рівні необхідному для викладання, знання методик викладання іноземної мови, уміння використовувати технології в навчальному процесі тощо. [<https://nus.org.ua/questions/zo-take-kompetentnisnyj-pidhid-u-navchanni-vidpovidaye-derzhavna-sluzhba-yakosti-osvity/>]

Водночас, компонентно-структурний аналіз професійної компетентності викладача іноземної мови передбачає виокремлення основних компонентів, що складають цю компетентність. Основними компонентами професійної компетентності викладача іноземної мови сучасна методика, перш за все, вважає знання іноземної мови, а саме граматичні, лексичні та фонетичні знання, необхідні для викладання іноземної мови на високому рівні. Як зазначає Державна служба якості освіти: «...викладач повинен володіти мовою на рівні, який дозволяє йому передавати знання студентам та виконувати свої професійні обов'язки ефективно»[с.2].

Наступним елементом професійно-педагогічної компетентності викладача англійської мови є методичні знання. Цей компонент включає в себе знання про різні методики викладання іноземної мови, які можуть бути використані для досягнення найвищих результатів у навчанні студентів. На переконання Державної служби якості освіти: «...викладач повинен знати, як вибирати та застосовувати методики в залежності від потреб та особливостей кожного окремого студента» [<https://nus.org.ua/questions/zo-take-kompetentnisnyj-pidhid-u-navchanni-vidpovidaye-derzhavna-sluzhba-yakosti-osvity/>].

Водночас, сучасна методика навчання іноземних мов опирається на особистісно-орієнтований підхід, який, як зазначає Дубсасенюк О. І., «...базується на тому, що кожен викладач має свою унікальну особистість зі своїми інтересами, переконаннями, цінностями та поглядами на життя. У процесі формування професійної компетентності викладача повинні враховуватися ці особистісні риси, а також розвивати викладача як особистість [с.20].

Бігич О. Б. наголошує на контекстуальному підході, який передбачає, що вивчення іноземної мови повинно відбуватися в контексті реального життя, а це означає оволодіння викладачем іноземної мови знаннями про культуру, традиції та практики, пов'язані з мовою, яку він викладає. Він повинен бути здатен використовувати ці знання, щоб підтримувати мотивацію своїх студентів та забезпечувати їхнє успішне вивчення мови [с.22].

У світлі вищесказаного, вважаємо за потрібне навести приклад модифікованої за Н.В. Гузій [с.22] діагностики сформованості професійної поведінки майбутніх викладців іноземної мови у вигляді листка самостереження студента-практиканта у процесі керівництва навчально-пізнавальною діяльністю студентів на занятті англійської мови.

Практикантам пропонується уважно прочитавши анкету, дати оцінку наступним

аспектам власної професійної поведінки у процесі за такою шкалою: 5 – відмінно; 4 – добре; 3 – задовільно; 2 – незадовільно, поданою у Таблиці 1.

Таблиця 1.

Діагностика сформованості професійної поведінки майбутніх вчителів іноземної мови
Листок самостереження студента-практиканта

_____ я починаю заняття вчасно із пояснення мети заняття;

_____ я забезпечую студентів належними інструкціями щодо виконання навчального завдання;

_____ я застосовую індивідуальні та фронтальні різні види роботи наряду з колективними з метою забезпечення підтримання концентрації уваги моїх студентів, усвідомлюючи, що рівень їх уваги змінюється у процесі заняття;

_____ я організовую навчальну діяльність студентів так, щоб у різних формах роботи забезпечувалась взаємодія між самими студентами та мною забезпечуючи належний зворотний зв'язок (питання, відповіді) з метою забезпечення комунікативного спрямування ходу заняття;

_____ я застосовую поділ групи на різні за розміром та складом об'єднання для забезпечення колективних видів роботи в залежності від мети заняття та видів навчальної діяльності;

_____ я заздалегідь планую розстановку столів та крісел у відповідності до видів навчальної діяльності на занятті, розсаджуючи студентів для забезпечення взаємодії та комунікації між ними та викладачем;

_____ я забезпечую діяльнісний підхід до вивчення предмету, який я викладаю;

_____ я забезпечую на занятті такі види діяльності, які передбачають спонтанність, експериментування, критичне мислення;

_____ я використовую сучасну наочність та технічні засоби навчання;

_____ я здійснюю належне коригування навчально-пізнавальною діяльністю студентів, враховуючи проблеми, які виникають під час заняття;

_____ я зводжу до мінімуму своє домінування у певних видах діяльності з метою повнішого розкриття моїх учнів;

_____ я забезпечую належний контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів у процесі вирішення навчального завдання;

_____ я даю студентам можливість перевірити, як вони засвоїли новий матеріал, закінчуючи заняття аналізом участі кожного студента у навчально-пізнавальній діяльності малої групи на занятті;

_____ моя система оцінювання чітка і зрозуміла для моїх студентів, на занятті відсутні причини для непорозумінь з приводу оцінок;

Наступний етап передбачає підрахунок загальної кількості балів внизу листка-

спостереження і обговорення майбутніми викладачами різних аспектів професійно-педагогічної поведінки викладача англійської мови

На наше переконання, означена діагностика професійно-педагогічної поведінки майбутнього викладача англійської мови забезпечить практичне використання компетентнісного підходу у процесі формування молодого спеціаліста у галузці іноземних мов.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гузій Н.В. Педагогічний професіоналізм: Історико-методологічні та теоретичні аспекти: Монографія. К.: Вид-во НПУ імені М. Драгоманова, 2004. 243 с.
2. Дубасенюк О.А. Теоретико-технологічні засади впровадження особистісно орієнтованого підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього вчителя // Професійна педагогічна освіта: особистісно орієнтований підхід : монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. С. 14-40.
3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.
4. <https://nus.org.ua/questions/zo-take-kompetentnisnyj-pidhid-u-navchanni-vidpovidaye-derzhavna-sluzhba-yakosti-osvity/>

Дмитрин С. В.

група МАУП-15

факультет іноземних мов Тернопільський національний педагогічний університет ім В.

Гнатюка

Науковий керівник - канд. філол. наук, доцент Цепенюк Т. О.

ВІДТВОРЕННЯ МАРКЕРІВ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКОГО СТИЛЮ АРТУРА КОНАН ДОЙЛА В УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ

Кожному автору притаманний стиль. Існує таке поняття, як індивідуальні маркери, тобто особливі риси, які визначають стиль автора і дозволяють відрізнити його твори від творів інших письменників та поетів. Для перекладача важливо відтворити індивідуальні особливості оригіналу, тому що, по-перше, сукупність цих маркерів створює унікальний стиль творів, задає тон та атмосферу. Якщо перекладач не відтворить ці всі тонкі моменти, то читачі не сприймуть переклад так, як оригінал. По-друге, особливості авторського стилю також визначають деталі, та ідеї, які закладені в текст. Тому перекладач, який нехтує авторськими ознаками, цілком може спотворити смисл твору. Питання відтворення індивідуального авторського стилю впродовж тривалого часу висвітлюються у низці наукових праць як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників, серед яких варто виокремити Іванченко А., Хайдер Є., Мегела К [2, 3, 4].

У цій розвідці ми розглянемо відтворення маркерів індивідуального стилю А. К. Дойла в українських перекладах. Однією із характерних рис стилю Артура Конан Дойла є використання лаконічного та влучного опису дій та фізичних рухів. Для прикладу, в уривку із оповідання «The Adventure of the Illustrious Client» дії головного героя